

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Asiaticae Historiae Societatis Iesv Pars ...

Libris Quatuor Comprehensa: Vbi praeter res gestas à Patribus Societatis Iesv in conversione Sinarum, Cocincinae, & Tunchini Regnorum nihil omittitur eorum, quae possunt liberali placere Lectorum curiositati

Bartoli, Daniello

Lvgdvni, 1670

113. PP. viuendi ratio in Tunch.

urn:nbn:de:hbz:466:1-10757

millia, quos cum Catechistis Christo feliciter venatus fuerat. Sedem alij fixam in vrbe regia sed mutatis vicibus tenebant, vt opportunis per annum temporibus vicinas excolerent regiones. Est autem regia Chesium Tunchini Metropolis, & mater, habitatore innumerabili conferta, cui suam operam tacite Patres diuidebant, templo enim ca-
 111. Cur in Tun-
 chin. regia,
 nulla sacræ
 ædes.

tere maluerant, quam ejus euerfione, quæ semper in lubrico erat fidelis consternati, idololatriæ triumphare, nec Regis amor in odium facilis sinebat nos longius quàm præfenti diei confidere. Ædes ergo legebant ciuium sibi contiguas quinque aut sex, quæ parietibus medijs arundinea texturæ facile solutis, capaces fidelium cœtibus, nouem locis in vrbe præbebant aulas, vbi Christiano perfuncti officio cum abissent, sua ædibus interior species, & distinctio reddebatur. Aduersarij templum in quod sæuirent non habebant; Christianorum ingentem numerum Rex minimè cernebat quem suspicari posset à Patribus in regni perniciem conflatum.

Iam quæ nostris esset in ea Metropoli viuendi ratio, P. Morellius, gestorum memoria celebris, in hunc modum Vitellescho descripsit, anno postquam eò aduenisset. [Ad laborem, ait, quod attinet; quietis nomen diu noctuque ignoramus; sacris operati, preces de more cum Christianis decantamus; audimus confitentes; elucidamus eorum dubitationes; ethnicos erudimus; paratos baptismo tingimus, sacri demum officij pensum nisi ad lucernam non soluimus, detracto ad hoc nocturnæ quieti tempore. Inde per lutosa, & longinqua nudis pedibus huc illuc discurremus, ad religiosam operam Christianis vbique præstandam, stationem hanc quidem per altum ceroma prope curum tenuis ingressus sum, bonum & gratum omen perpeffionum futurarum. Domos hic ligneas nemo præter diuites habitat; nos tuguriola contexta ex paleis; sarcinulas nostras sub cauata humo recondimus (quod omnes itidem faciunt) vt sint ab incendiis securæ quibus creberrimis obnoxia est omnis harum domorum materiatio; nunquam nisi humi sedemus, & si quando commodiùs, subiecta in storea. Somnum in vestibus capio, substrata exili culcitra, cuius reuoluta pars regit dormientem: panem nescimus præterquam ægroti, & quidem buccellatum, qui cum annua naui Macao mittitur, & subinde seruatus diutiùs vanescit in puluerem. Mensarum nostrarum lautitiæ omnes elixa & parca oriza, ne salis quidem tantillo condita. Potus, decoctum ex oriza vinum tam igniti feruoris, vt eius etiam modicum, & aqua dilutum plurima, caput pessimè vaporet, & guttur incendat. Cibi horam nec mos, nec reficiendi præscribit necessitas, sed commoditas eorum quibus laboramus.] Addit Manuel Diaz visitator acubuisse interdum ita fractos vt quiescere magis luberet quàm edere. Nam concionatos in die sexies, haud multo quidem præmissio studio, sed contentione vehementi, ad Christianos, Catechumenos, Ethnicos, Externos, prout visum quibusque conuenire, qui etsi libenter

113.
 PP. viuendi
 ratio in
 Tunch.

114.
P. Regij vita
& mors.

audirent Catechistas, plus multò Patribus deferebant. Hanc inter tam pressas, & graues occupationes ærumnosam vitæ rationem, mirum non est fuisse diurnis confictatam morbis, quibus tamen consueta carissimis filiis, animorum auxilia minimè subtraherent. Primus succubuit ponderi, P. Bernardinus Regius Alexandria in Italia natus, qui Apostolici Ministri de se spondebat perfectum exemplar, & omni ex parte absolutum. Expeditionem Iaponicam annos duodecim prelatam denique sortitus ex Prouincia Veneta Vlyssiponem profectus fuerat, eodemque dùm oras Africa Indiam versus iam nauigat, fera tempestate reiectus est. Proximum igitur in annum dilatus, repetito cursu Goam applicuit; crebris, in eo quoque itinere, præsentibusque naufragiis vultu semper sereno, & tranquillo animo vitatis, quod non est nisi magnarum mentium. Goæ; Iaponici sermonis initiatum rudimentis, Malacam primis Etesis assimilatus in militem soluit, inde Macaum perrecturus; sed hanc mutandæ personæ artem Iapotyranus eluserat, pœna viuicomburij nauarchis posita, si quem Euangelij præconem, quocumque modo in regnum intulissent, quare ipsis prope in Iaponum portis sacros Dei nutus adorauit, quibus capessendis milliarium octodecim millia emensum se prosperè credidit quanquam vela retro vertere cogere; præcluso enim ad Iapones ingressu, in Tunchinum est missus. Sed mortem pro Christo obeundam cuius ambitu Iapones apperebat, enixè roganti mutauit Deus in acerbissimos dolores, quos vt primum sensit, Patri Amaralio indicauit, clementer sibi fuisse concessos, erudo lateris abscessu per mensem cruciatus, præfocatus est tandem maturato pure, dolores interea vehementissimos ne gemitu quidem laxans, sed perpetua pro illis gratiarum ad Deum actione: fuit corporis sui hostis acerrimus, & implacabilis; in alios mitis, & miræ amabilitatis. Religiosæ paupertatis tam ardens amulus, nihil vt admitteret quo posset vita incolumi catere; veste nunquam noua indutus est; vetustæ suæ deritæ, & laceræ plagas manu sua & acu ipsemet emendabat, nec is sui contemptus obiciebat illum aliorum contemptui; venerabantur Mandarini, & aulæ Principes virtutem eius eximiam in vili panno; in accessu & consuetudine modestiam, & suauitatem adamabant, nullum erat domi ministerium adeò abiectum quod non inuaderet; animi tamen celsitate sic rebus omnibus eminebat, vt inter biennij ærumnas maiorem in modum sua hilaritate socios recrearet. Accerseretur ab Rege sæpiùs, & audiebarur cupidè de Deo, rebûsque animi æternis, atque adeò de morte, licet eius nomen sibi ominosum, & intolerandum Tunchineses non efferant nisi lenioribus verbis circumscriptum. Mortem enim docebat germen esse immortalitatis, & aditum ad felicitatem, dùm tamen adesset morti comes, vita Christianè, fideliterque acta, fore alioqui temporariam mortem, atrox præludium sempiternæ. Luxere Regium Christiani vt Patrem, & Magistrum, nec dubitarunt in cælo beatum visere, sed gratum animum significati